

INTERVIEW Dichter, tekenaar, schilder, graficus, fotograaf, onderwijzer: Rob Komen is het allemaal

'Je moet sowieso altijd buiten de lijntjes kleuren'

Rob Komen ziet liever een ander dan zichzelf in de belangstelling staan, maar die ander heeft niet 44 kunstenaars in stelling gebracht om met kunst en poëzie aan de slag te gaan.

Nanska van de Laar
n.van.de.laar@mediahuis.nl

Hoorn ■ Het is ook niet die ander die het initiatief heeft genomen voor de tentoonstelling 'Het gedicht in beeld' die dit weekend opent in de Hoornse Boterhal. Het is allemaal dankzij deze Rob die nooit in de pas loopt.

Noem hem dichter, tekenaar, schilder, graficus, fotograaf: hij is het allemaal. Een onderwijzer ook, in hart en ziel. Met pensioen dan inmiddels, maar dat was gedwongen. „Ik heb altijd voor de klas gestaan. Ik gaf beeldend onderwijs en dat is het mooiste vak dat er is. Ik ben doorgegaan totdat er gezegd werd dat ik toch echt weg moest. 'Je wordt te oud', kreeg ik te horen, maar het liefst stond ik nu nog voor de klas. En ik geef nog steeds wel eens les hoor.”

Dat geeft hem energie. „Ik kom wel doodmoe thuis, maar het batterijtje is opgeladen. Het lijf is moe, maar de geest vol energie. De pensionado's om mij heen die in hun huispakje sudoku's zitten op te lossen zeggen tegen mij: 'je bent 71 en je doet te veel, want je bent met pensioen'. Nee, ik heb dat nodig: dingen doen en dingen zien om de batterij op te laden en geïnspireerd te raken.”

Jonge hond

Inderdaad Rob Komen is 71, maar dartelt nog als een jonge hond door het leven. En zwemt altijd tegen de stroom in. Niet om het tegendraads willen zijn, maar omdat hij zich niet wil laten beperken en in een hokje laat stoppen. „Ik ben vaak genoeg afgewezen, maar laat me daar nooit door ontmoedigen. Als je mijn werk niet mooi vindt? Oké, denk ik dan, dat ligt dan aan jou en niet aan mij. Je hebt het niet gesnapt. Ik ga gewoon door en laat me niet beperken in wat ik wil.”

„Als je een kudde olifanten door de binnenstad van Hoorn wilt laten lopen, ga je daar je best voor doen. Als je van tevoren zegt dat het niet gaat lukken, gaat het ook niet lukken. Als je dan geen kudde olifanten, maar een kudde paarden of koeien krijgt, ben je wel al op de helft. Mensen die altijd beperkingen zien, krijgen nooit iets voor elkaar. Je moet groot denken.”

Rob denkt nog wel eens terug aan zijn begintijd als onderwijzer. „Ik werd bij de directeur op het matje geroepen, omdat ik in de klas de tafels aan de kant had gezet en de kinderen grote dingen op de grond liet

Rob Komen voor de entree van de Boterhal. „Ik moet nieuwe dingen doen om mezelf te vernieuwen.”

FOTO MEDIAHUIS

„**Als je van tevoren zegt dat het niet gaat lukken, gaat het ook niet lukken**

maken. 'Wat is dat voor een zootje. Dit is geen tekenonderwijs, kinderen horen aan een tafeltje te zitten', zei hij. Als je alleen rechtuit denkt, zit je gevangen in je eigen beperkingen. Beeldend onderwijs is niet binnen de lijntjes kleuren. Je moet sowieso altijd buiten de lijntjes kleuren.”

Afgewezen

Hij paste ook niet direct in het plaatje van het KCB (Kunstenaars-CentrumBergen). „Ik ben vier keer afgewezen, want ik maakte telkens wat anders. Als je een tentoonstelling van mij ziet, kunnen het de ene keer aquarellen zijn, dan is het fotografie, dan zijn het installaties en dan doe ik weer wat met anderen samen. Je moet altijd kijken: wat is van Rob, want je kunt het niet zo herkennen. Dat vind ik zelf een groot voordeel. Als ik mijn leven lang blauwe boompjes zou tekenen met groene koeien dan is het herken-

baar, maar dan is voor mij de ziel er ook een beetje uit. Ik moet nieuwe dingen doen om mezelf te vernieuwen.”

Valkuil

Rob vindt het een uitdaging om verschillende technieken te beheersen, maar ziet daar ook een valkuil in. „Mijn vader is toen ik in de puberteit zat in mijn armen overleden. Ik ben toen naar iemand toe geweest die tegen me zei: haal eruit wat erin zit. Ik begreep dat toen niet, maar ben vanaf dat moment wel anders naar de wolken gaan kijken, meer gaan tekenen, begonnen met het schrijven van gedichten en dacht 'ik kan alles doen wat ik wil'. De fout in mijn leven is misschien geweest dat ik alles heb aangepakt waardoor ik heel veel dingen kan, maar niets goed. Dat is een beetje het nadeel. Aan de andere kant is het ook een eigenwijsheid van mij. Zie ik dat iemand een ets heeft gemaakt die ik waardeloos vind. Ga ik het zelf doen om te bewijzen dat ik het beter kan. Dat is dan ook zo. Ik ben nu bezig met houtsnedes, maar dat snijdt geen hout en dus moet ik dat maar niet meer doen.”

De kunstenaar is met veel dingen tegelijk bezig, ook dat typeert deze Alkmaarder. „Ik maak meer projecten met anderen dan dat ik voor mezelf wat doe dus dat atelier is vaak een stofneste. Ik heb het wel heel druk, maar ik vind het leuk zo actief te zijn.”

Niet origineel

De tentoonstelling 'Het gedicht in beeld' is een van die projecten en die neemt meer tijd in beslag dan Rob zich van tevoren had bedacht. „Ik

Gedicht en beeld Rob Komen

het kale land bevroren
en ingeslapen de bomenrij
erachter
het harde gras
de laatste kleur
staat met randen vol rijp
een vroege morgen in blauw
zijn vrieskou is op hoogten gebleven
het hoofd vol landschap fiets ik
rimpelloos
de vaart voorbij
de koude stijgt scherp op in mijn
bloedbanen ik ril
in snelle echo
doet het stuur mij na

Gedicht Theo Olthuis Beeld Floor Max

In het hoofd
Naast zoveel
weer twee gedachten
die tegelijk naar binnen willen. Ze
zijn al ergens bovenin
en het wordt daar dringen. Eentje
krijgt de voorrang
en die andere
staat nog even geparkeerd.

'Het gedicht in beeld'

'Het gedicht in beeld' in De Boterhal aan het Kerkplein 39 in Hoorn toont vanaf 18 mei tot en met 30 juni het werk van 44 kunstenaars en dichters. De tentoonstelling wordt zondag 19 mei om 16 uur geopend met onder meer een optreden van de Hoornse stadsdichter Levi Noë.

had ook niet verwacht dat zoveel kunstenaars zich zouden aanmelden om hieraan mee te doen. Het idee om beelden en gedichten te combineren is natuurlijk niet origineel, maar ik vind het combineren van disciplines het allermooiste. Als in kunst verschillende disciplines bij elkaar komen, krijg je een versteviging. Ik vind het altijd een beetje saai als je een tentoonstelling volhangt met dingen die niets met elkaar te maken hebben: schilders hangen schilderijen op, beeldhouwers zetten beelden neer en iemand anders schrijft boeken, maar er is geen verbinding. Als je het combineert is het niet 1+1=2 maar 1+1=5 en in de muziek gaat dat heel snel zo, want als je gitaar speelt en je vormt een bandje is het veel leuker dan alleen, maar in de kunst zit iedereen op zijn eigen eilandje en gaat niemand de confrontatie aan. Zoek iemand van een andere discipline op, ga bij elkaar zitten en maak iets

samen. Het is maar een handjevol mensen dat dat doet. Ik kan daar heel blij van worden als dat wel gebeurt.”

'Het gedicht in beeld' is zo'n een combinatie van disciplines. „Het zijn er maar twee, want het hadden er veel meer kunnen zijn. Het blijft toch te veel een plaatje met een praatje Doe ik zelf ook, want ik kan alleen schrijven en tekenen en niet zingen of dansen ofzo. Sommigen hebben elkaar wel gevonden, zoals Floor Max en Theo Olthuis. Floor zocht een dichter en ik kende Theo en zodoende heb ik die twee aan elkaar gekoppeld en dat leverde een fantastische samenwerking op. Het liefst zou ik nog een keer een tentoonstelling maken door te beginnen met een bak met namen van alle disciplines waar je er twee uithaalt en dan samen wat gaat maken. Wel met een thema, want dat werkt goed. Een thema is nooit beklommend want je kunt er alle kanten mee op, het daagt je uit dieper na te denken en je verbindt de werken met elkaar.”

Overleden

Bij de tentoonstelling verschijnt ook een boek waarin al het werk van de deelnemende kunstenaars is opgenomen. „Ik draag dat op aan Theo Olthuis. Hij is pas overleden en de laatste twee gedichten die hij schreef, waren voor deze tentoonstelling.”

Rob zijn eigen gedichten heeft hij voor deze tentoonstelling vormgegeven in een bijzondere, poëtische installatie waarin verschillende disciplines samenkomen. Je herkent er Rob Komen in, het zijn gedicht in beeld.